Vijfde Jaargang, Nummer 4 Verschijnt elke veertien dagen 18 Februarie 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698. Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Mercatorstraat 133, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr. 124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 1,25 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

PROPONOJ

por la 18a kongreso de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj (en la regiono de la nederlanda lingvo)

La Federacio-estraro proponas pri;

SENNACIULO — L. E.

De post la 1a de Julio ricevos ĉiuj sekciaj kaj ĝeneralaj membroj senpage la monatan gazeton *Sennaciulo*. *Laborista Esperantisto* sekve aperu de tiu dato ankaŭ monate.

KLARIGO:

Per la havigo de la internacia gazeto „Sennaciulo" niaj membroj havos internacian kontakton kaj estos per esperanto pli bone informataj. La intereso por SAT kaj la internacia movado kreskos. Post akcepto de nia propono la kotizo por SAT malaltiĝas tiel, ke ĉiuj federacianoj esperantistaj nur bezonas pagi jaran kotizon de f 1.50 por la aktiva membreco, aŭ f 4.— en kiu lasta sumo estas kalkulata abono je Sennacieca Revuo.
Donante al niaj membroj tute esperantan internacian gazeton, ni havigas esperantan legaĵon, kian ni ne povas liveri en L. E. Tiel niaj membroj laŭvice ricevos holandan kaj esperantan gazetojn kaj la saman nombron da paĝoj.

MEMBRECO.

La membreco finiĝu nur ĉe la fino de ĉiu kvaronjaro.

KLARIGO:

Nun la membroj povas laŭvole eksiĝi. Tio ne estas administrebla kaj okazigas troigon de la laboroj. Ni bezonas konstantecon. Ĉe la aliaj organizoj la membreco validas tutan jaron. Por eviti la ĉiamajn ŝanĝojn en la adresaro necesas la propono.
Restas eble ĉiutempe aliĝi, sed la eksiĝoj nur estas akceptataj ĉe la fino de Marto, Junio, Septembro kaj Decembro. Pri tio ĉiuj membroj estu ĉe la aliĝo informataj.

STATUTO-REGULARO.

La posedo de la Fed. Statuto-Regularo, surhavanta la nomon de la membro estas deviga kaj ĝi devas esti aĉetata de ĉiuj nunaj anoj kaj novaliĝontoj.

ŜANĜOJ EN LA REGULARO.

Ni alkonformiĝu la nove presigotan Regularon al la Statuto laŭ la decidoj de la pasintjara kongreso, la Regularo-komitato kaj la Federacio-Konsilantaro kaj aldonu

a. paragrafojn pri la Provincaj Distriktoj kaj la Federacio-konsilantaro.

KLARIGO:

Ne necesas tion ĉi tie priskribi ĉar tio jam estas al ĉiuj konata el diversaj raportoj kaj informoj en L. E. kaj en Interkontaktilo.

b. ni aldonu, ke eksigitoj povas intertempe apelacii al la Fed.-konsilantaro kiu cetere havos la rajton akcepti ĉiajn aliajn apelaciojn.

c. kiel redaktoro de L.E. funkciu unu el la estraranoj.

KOTIZO.
de la Fed.-estraro.

La kotizoj restu la samaj, tamen en okazo de akcepto de la propono pri „Sennaciulo", la kotizo por simp. membroj estu jare f 1.25 kaj la abonprezo de L.E. f 1.—, ĉar ili nur ricevos L.E.

Sekcio West-Grafdijk.

Kiam en unu familio estas pli ol unu membro, ili povas pagi jenajn kotizojn f 2.10 por unu, kaj f 1.— por ĉiu alia membro el tiu familio. Tiuokaze ili kune ricevas 1 Lab. Esp.'n.

LABORISTA ESPERANTISTO.
Sekcio Gent.

1. Unu paĝo de la Laborista Esperantisto estu dediĉata por esperantlingvaj artikoloj, rakontoj, poeziaĵoj k.t.p.
2. En la Laborista Esperantisto aperu en nederlanda lingvo pli da artikoletoj kaj novaĵoj pri la ĝenerala internacia esperanta movado.
3. En la Laborista Esperantisto aperu traduktaskoj, premiataj per esperantolibroj.

Sekcio Zaandam.

En „Ons Taalblad" devas aperi kiel variaĵo kelkfoje malgranda humora anekdoto esperantlingva.

ORDOPROPONO.
Sekcio Heerlen.

La kongreso decidu forigi de la tagordo ĉiujn proponojn de la t. n. NUK, kiujn tiu komitato pere de la grupoj klopodas meti sur la tagordon de la kongreso, kaj kiuj proponoj celas nuligi la en la pasintjara kongreso akceptitajn decidojn.
La NUK proponoj estas jenaj:
1e. Nuligado de la Apeldorna rezolucio;
2e. Reakceptado kiel membroj de la sekve de tiu ĉi rezolucio eksigitaj membroj;
3e. Aliĝi al IPE.

APELDORNA REZOLUCIO.
Sekcio Delft.

1. La Delfta sekcio proponas ke la afero Orchudes jam en la komenco de la kongreso estu priparolata en la ĉeesto de ĉiuj reprezentantoj.
2. Reprenon de la Apeldorna rezolucio rilate liberecon de membreco kaj nuligon de la eksigo de kam. Orchudes kaj aliaj.

Sekcio Haarlem.

1. Por la vera Federaciunueco kaj por la vera bono de la Federacianaro la Amsterdama kongreso de la „F.L.E." reprenas la „Apeldoran rezolucion."
2. Ĉiuj, pro la enhavo de la Apeldorna rezolucio, eksigitoj, rajtas denove aniĝi al la Federacio de Lab. Esp., por aniĝi ĉiu ĉi devas agnoski la Federaciajn regularon kaj statuton kaj agi laŭ ĝia enhavo.

Sekcio Hillegom.

Propono 1a. La kongreso reprenu (nuligu) la rezolucion de Apeldoorn.
Propono 2a. La kongreso nuligu ĉiujn eksigojn, kiuj estas faritaj laŭ tiu rezolucio.

INTERNACIO.
Sekcio Haarlem.

Kiel landa organizo kaj propagandilo de internacia lingvo en la laboristaro, la Federacio de Lab. Esp. aliĝos al iu ajn Internacia Esperantista Organizo, kies regularo plej parte akordiĝas al tiu de la Federacio.

Sekcio Hillegom.
La kongreso decidu ke la Federacio aliĝu al Internacio, kies statutoj ne kontraŭas tiujn de la Federacio.

Sekcio Zaandam.
Ĉiuj anoj de la Federacio havas la rajton aliĝi ĉiajn Internaciojn Esperantajn.

RADIO-KURSO.
Sekcio Delft.
La estraro fariĝu membro aŭ subtenanto de la VARA por plifortigi nian peton.

Sekcio Rotterdam III.
La kongreso invitas la estraron fari la necesajn paŝojn por presigi listojn per kiuj ĉiu Federaciano povas kolekti subskribojn de VARA-anoj tutlandaj kiuj per siaj subskriboj subtenas nian Federacion en ĝia klopodo ricevi ĉiusemajnan tempon antaŭ la mikrofono por paroli pri aŭ propagandi por Esperanto inter la aŭskultantaro.

Sekcio Zaandam.
La Federacio-estraro klopodos ree per la plej grandaj fortoj ke en la venonta kursperiodo la laborista radiounuiĝo aranĝos specialan radio-esperantan kurson.

KALENDARO.
Sekcio Amsterdam VI.
La Federacio konsideros la eblecon eldoni jare poŝagendon.

Sekcio IJmuiden.
La kongreso decidu
La Federacio eldonu Esp. kalendaron, kun la ĉefa celo „Propagando por Esperanto".

Sekcio Rotterdam I.
La Federacia estraro klopodu eldoni Esperantan kalendaron.

Sekcio Groningen.
La Federacio eldonu kalendaron.

DIVERSAJ PROPONOJ.
Sekcio Den Haag III (Scheveningen).
La kongreso decidu, ke ĉiu sekcio, tri monatojn post la komenco de la kurso, aliĝu siajn kursanojn al la sekcio, do konsekvence al la Federacio.

Sekcio Haarlem.
Ŝanĝo de la nomo „Federacio", ĉar post la akirita leĝa aprobo, ĝi ne plu rajtas nomiĝi „Federacio", sed ekzemple: „Laborista Esperantista Asocio".

Sekcio Rotterdam I.
1. La Federacia estraro klopodu, apud la nuna gramatika lernolibro, eldoni ankaŭ lernlibron laŭ rekta metodo.
2. La Federacia estraro klopodu aranĝi denove gazetarservon.

Sekcio Zaandam.
Propono: La Federacio daŭrigu la eldonadon de broŝuroj sed la prezoj devas varii de 10 ĝis 15 cendoj.

La Apeldorna Rezolucio

Akceptita en la 17a kongreso de 1932.

Informcele ni ankoraŭfoje represas ĉi sube la rezolucion pri kiu temas en kelkaj proponoj, artikoloj kaj raportoj, sen kiu la estraro ne deziras estri la Federacion.

La 17a Kongreso de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj en la regiono de la Nederlanda lingvo,
Aŭdinte la opiniojn pri la organizaj aferoj en la laborista Esperanto-movado;
konstatas
ke la agadoj de diversaj anoj malhelpas la propagandon por Esp. en la lab. movado,
ke tiuj anoj de la Federacio formas komitaton por la unueco en la lab. Esp. movado nomita N.U.K.,
ke tia komitato estas superflua pro tio ke unueco ekzistis sur la bazo de la Fed. starpunkto regulita en la statuta paragrafo 2 a,
ke ĝuste tiu komitato N.U.K. endanĝerigas la Fed. vivon kaj propagandon; do, anstataŭ ke restos la unueco, la unueco estas for,
esprimas, ke la maniero, laŭ kiu agas tiu komitato kontraŭ la Federacio kaj ĝia estraro, estas malkamaradeca kaj plena de malamiko,
opinias ke kunlaboro kun tiaj uloj, kiaj nur esprimas sin kalumniante, ne estas ebla,
opinias plue, ke la gvidlinioj de la Federacio estas ĝustaj kaj devas resti la samaj,
decidas, ke estas nedezirinde ŝanĝi la principan starpunkton de le Federacio,
ke ne estas tolereble agadi kontraŭ la, en la 14a kongreso de 1929 akceptita, *konvencio* kun S.A.T.,
ke estas en la intereso de la lab. esp. movado, ke nia Fed. pli kaj agu por S.A.T. kaj kantraŭ starigota Internacio, (kiu baldaŭ estus sekvata de alia Internacio).
Deklaras, ke samtempa membreco de nia Fed. kaj de la celata Internacio ne povas esti akceptata, ĉar tiu Internacio unue celas detrui S.A.T.-on;
sekve la Federacio ankaŭ ne povas akcepti en siaj vicoj tiujn personojn, kiuj aliĝis al N.U.K.

(Tiun Internacion oni jam starigis. Estas I.P.E. Red. L. E.)

Por la Apeldorna rezolucio.

Sekcio Roterdamo III, decidas, vidante la manieron laŭ kiu unu el la socialistaj tendencoj daŭre klopodas subfosi la bazon de la Federacio, sen ke ĝi iam proponis modifon de la regularo de la Federacio, kiu tekstas ke la Federacio ja agnoskas la klasbatalon, sed estas neŭtrala rilate ĉiujn tendencojn, ankoraŭ klare kaj sen iu ajn rezervo aprobi la dum la Apeldorna kongreso akceptitan *rezolucion.*
Ĉar nur ĝi certigas al la klasbatalaj tendencoj en la regiono de la Nederlanda lingvo, ke ili harmonie kunlaboradas por, per unuiĝintaj fortoj, tiel morale kiel finance, serĉi kaj disvastigi la rimedojn, kiuj havas kiel rezulton, ke Esperanto pli kaj pli kaj nehaltigebla enpenetras en la vicojn de la klabatala laboristaro. Ĝis nun la Federacia estraro agis lojale kaj honeste kaj meritas la plenan helpon, de ĉiuj sekcioj, kiuj komprenas sian taskon en la Federacia laboro kaj en la nuna tempo.
Tre facile estas trovi novajn ismojn por *skimigi* la laboristaron plu, malpli facile por elkonstrui bazon sur kiu ĉiuj klasbatalaj tendencoj trovas unuecon.
Due ni esprimas nian dankon por la, de la Federacio-Estraro farita, laboro, kiu ne nur postulis tempon kaj bonvolon de la tuta estraro sed ofte la tutan personon de ĉiu estrarano aparte por efektivigi la fiksitan celon, kaj esperas ke en periodo kuŝanta antaŭ ni, la Federacio-estraro samenergie zorgos pri la interesoj de Esperanto en la regiono de la nederlanda lingvo kaj per SAT kreskos kaj floros.

La estraro de sekcio R'dam III.

(Ni povas aldoni, ke la Federacio-konsilantaro en sia kunveno de 15 Jan. same favore esprimis sin por la faroj de la Fed.estraro kaj por la Apeldorna rezolucio, kiun ni informcele, ĉi supre represas. Tiajn samajn esprimojn ni jam ricevis de kelkaj aliaj sekcioj. Red. L. E.)

ESPERANTO BIJ HET U.L.O. IN DEN HAAG.

Een proef die moet slagen!

De wethouder van onderwijs te Den Haag, de heer Mr. Marchand, heeft in de haagse raad zijn voornemen te kennen gegeven, om bij wijze van proef *bij het U.L.O. een der vreemde talen te vervangen door Esperanto.*
Mr. Marchand noemde het esp. een kunsttaal, die voor de praktijk een grote toekomst heeft en nu reeds van betekenis is. De wethouder noemde een voorbeeld van iemand, die voor zijn zaken in 't buitenland met esperanto terecht kan, terwijl het een feit is, vervolgde hij, dat de belangstelling voor Esp. groeiende is, hetgeen o.a. gebleken is op de kursus voor jeugdige werklozen.
Waar uit het bovenstaande — hetgeen we ontleenden aan „De Haagsche Crt." en het „Handelsblad", welke men ons toezond — blijkt, dat de haagse wethouder van onderwijs een gunstige mening heeft over onze wereldtaal, dienen onze haagse kameraden alles in 't werk te stellen, dat deze zijn voornemen ook ten uitvoer kan brengen hetgeen hun de dure plicht oplegt *te zorgen, dat deze proef slaagt.*
Dat kan op velerlei manieren, o.a. door huisbezoek.
Terwijl de heren Varenkamp (V.B.) en Stokvis (S.D.A.P.) het ongewenst achtten het leerplan te verzwaren met Esperanto, pleitte daarentegen Mej. Loeff (R.K.) voor Esp. en gaf, gelijk de wethouder, de juiste weg aan, n.l. een andere taal van het leerplan af en Esp. daarvoor in de plaats. Dit raadslid, het nut van esp. uiteenzettende, verdedigde onze zaak uitstekend, zeggende, dat het voor velen mogelikheden opent tot een ontwikkeling, die zij anders nooit zouden bereiken en het onderwijs, wil het met zijn tijd meegaan, het Esp. spoedig als leervak zal moeten opnemen.

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

BEPALINGEN VAN GESTELDHEID.

(Zie O. T. van 21 Jan. j.l.)

2. Bepalingen, die de gesteldheid aangeven van het voorwerp, zooals het door het onderwerp wordt aangevoeld, waargenomen, gedacht.
Deze bepalingen komen voor na een waarnemingswerkwoord als: *vidi, revidi, aŭdi, percepti, senti,* ook wel: *trovi*.

Voorbeelden:
Ik hoorde de balk **vallen** = *Mi aŭdis la trabon* **falanta.**
Ik zag hem **ziek** terug = *Mi revidis lin* **malsana.**
Ik zag de trein **aankomen** = *Mi vidis la vagonaron* **alveturanta.**
Vanwege zijn beschonkenheid zag hij alles **dubbel** = *Pro sia ebrieco li vidis ĉion* **duobla.**
Hoort ge de kinderen **zingen?** = *Ĉu vi aŭdas la infanojn* **kantantaj**?

3. Bepalingen, die de gesteldheid van het voorwerp aangeven, zoals het door het onderwerp wordt beoordeeld, beschouwd, aangezien, voorgesteld. Na de werkwoorden: *kredi, opinii, taksi, konfesi, konsideri, prezenti, rigardi, juĝi, montri, estimi. ŝajnigi* enz.

Voorbeelden:
Ik achtte die onderneming **niet te riskeren** = *Mi opiniis tiun entreprenon* **neriskinda.**
Hij schatte de prijs **te hoog** = *Li taksis la prezon* **tro alta.**
Hij hield zich **alsof hij niets wist** = *Li ŝajnigis sin* **nenion scianta.**
Toon u **vlijtig** = *Montru vin* **diligenta.**
Ik beschouw hem **als mijn vriend** = *Mi rigardas lin* **mia amiko.**
Ik hield hem **voor eerlik** = *Mi kredis lin* **honesta.**
Ik houd de omstandigheden **voor gunstig** = *Mi konsideras la cirkonstancojn* **favoraj.**

4. Door sommige werkwoorden kan het voorwerp een gesteldheid verkrijgen, terwijl in een andere zin diezelfde werkwoorden, een reeds bestaande gesteldheid slechts bevestigen. B.v.: *Lasu min* **sola** kan betekenen: Wij zijn met z'n tweeën. Nu verzoek ik de ander mij alleen te laten. Door zijn heengaan ontstaat de gesteldheid „alleen". De andere mogelikheid: Ik ben alleen. De gesteldheid „alleen" bestaat dus al. Een ander wil mij storen, en ik verzoek hem heen te gaan = mij in de gesteldheid „alleen" te laten.
Dit kan voorkomen na werkwoorden als: *lasi, deklari, titoli, nomi, insulti* enz.

Voorbeelden:
Men noemt hem **Piet** = *Oni nomas lin* **Petro** (is het dus al).
Bij de doop noemde men hem **Piet** = *Ĉe la bapto oni nomis lin* **Petro** (werd het door de handeling).
Hij verklaart die zaak **onbetrouwbaar** = *Li deklaras tiun aferon* **nefidinda** (was het al; de verklaring bevestigt het slechts).
De regering verklaart de oorlog onvermijdelik.
La registaro deklaras la militon neevitebla.
Men schold hem **voor leugenaar** = *Oni insultis lin* **mensogulo.**

5. Na andere werkwoorden ontstaat niet alleen de gesteldheid van het voorwerp, doch zij scheppen het voorwerp zelf ook: *formi, krei, pentri* (soms), *naski, prezenti* (soms).

Voorbeelden:
God schiep de mens **gelukkig** = *Dio kreis la homon* **feliĉa**.
De beeldhouwer stelde de koning **rijdende** *voor* = *La skulptisto prezentis la reĝon* **rajdanta.**
De schilder schilderde de godin **naakt** = *La pentristo pentris la diinon* **nuda**.
Vorm de zin niet **verkeerd** = *Ne formu la frazon* **erara.**
De natuur baarde de kameel **lelik** = *La naturo naskis la kamelon* **malbela.**

6. De laatste groep. Hier verkrijgt het voorwerp de gesteldheid tengevolge der werking. Dit komt voor na de werkingen: *fari, igi, ŝanĝi, kuiri, pentri, elekti, baloti, deklari, titoli, nomi, lasi, kombi, flegi, puŝi* enz. Enkele dezer werkwoorden zijn al onder 4 genoemd.

Voorbeelden:
De rijkdom maakte hem **onbarmhartig** = *La riĉeco faris lin* **nekompatema.**
Ik verklaarde mij **tot hulp bereid** = *Mi deklaris min* **preta por helpo.**
De schilder verft de deur **groen** = *La pentristo pentras la pordon* **verda.**
De pretor verklaarde de slaaf **vrij** = *La pretoro deklaris la sklavon* **libera.**
Zij kamde heur haren **glad** = *ŝi kombis siajn harojn* **glataj.**
Marie verpleegde mijn grootvader **gezond** = *Mario flegis mian avon* **sana.**
De vereniging koos hem tot **erevoorzitter** = *La societo elektis lin* **honora prezidanto.**
Zijn waarheidsliefde en goedhartigheid maakten hem **overal bemind en geacht** = *Liaj veramo kaj bonkoreco faris lin* **ĉie amata kaj estimata**.
Hij stootte zijn elleboog **stuk** = *Li puŝis sian kubuton* **vunda**.
De dienstbode kookte de peren **rood** = *La servistino kuiris la pirojn* **ruĝaj.**
Niet het lezen alleen maakt de mens **ontwikkeld** = *Ne la legado sole faras la homon* **klera**.

Hiermede zijn de verschillende bepalingen van gesteldheid behandeld. Rest mij nog op enkele dingen te wijzen, die niet slechts de beginneling, maar zelfs meergevorderden moeilikheden kunnen veroorzaken.

NOG ENKELE MOEILIKHEIDJES.

Eerstens: zoals we gezien hebben, kan een bep. v. gest. ook een deelwoord zijn. Is dat deelwoord (in Esperanto) bij het voorwerp gebruikt, dan is het in 't nederlands meest een onbepaalde wijs; doch, daar het de betekenis van een deelwoord heeft, moet het ook als zodanig vertaald worden, b.v.:
Ik hoorde haar **zingen** = Ik hoorde: *zij is aan 't zingen.*
Ik zie hem **aankomen** = Ik zie: *hij komt aan* (= *aankomende*).

Het is niet verboden bij deze zinnen ook in Esperanto de onbepaalde wijs te gebruiken, dus:
Mi aŭdis ŝin **kanti**. *Mi vidas lin* **alveni.**

Maar mooi is het niet; en bovendien m. i. niet aan te bevelen daar het logies onderwerp van *aŭdi* en *kanti* (**mi** *aŭdas* en **ŝi** *kantas*) niet dezelfde persoon is, zoals met een hulpwerkwoord wèl het geval is (*mi volas legi* = **mi** *volas* en **mi** *legas*). Alleen, wanneer de onbepaalde wijs door een gebiedende is te vervangen, is m. i. die wijs op z'n plaats. Zie b.v. het verschil tussen de volgende zinnen:
La patrino lasas la infanojn **ludantaj** = laat de kinderen spelen; zij zijn aan 't spelen, en de moeder laat hen in die gesteldheid.
La patrino lasas la infanojn **ludi** = *ke ili* **ludu** = staat toe, dat zij gaan spelen. In zulk 'n geval vloeit immers ook de werking (hier *ludi*) voort uit de werking van het onderw. (*lasas*).

De twede moeilikheid is deze: Is een deelwoord bij het onderwerp gebruikt, dan kan het meestal zowel als bep. v. gest. en als bijwoord bij het werkwoord opgevat worden: *Mirigit*e (of: **-a**) *li rigardis min.*
In sommige gevallen echter niet, als: *La dunoj, retenant*aj (= die *tegen*houden) *la maron, ... Retenant*e zou zijn: **terwijl** zij tegenhouden.

En nu de derde en misschien wel de grootste moeilikheid:
Men twijfelt dikwels, of in zinnen als:
Mi vidis la knabojn **ludantaj(n).**
Mi deziras havi la ovon **kuirita(n).**
Mi revidis mian amikon **resaniĝinta(n).**
Ebriulo vidas ĉion **duobla(n).**
de woorden *ludantaj, kuirita, resan-*

iĝinta en *duobla* met of zonder *n* geschreven moeten worden, dus bep. v. gest. zijn of niet.
Welnu, dat hangt van de betekenis dier zinnen af. Is het een bep. van gest., dan zonder **n**, zo niet, dan met **n**.
Het gaat er dus om, te weten te komen, of die woorden als bep. v. gest. beschouwd kunnen worden of niet.
ZIEHIER, HOE MEN DAT KAN OPLOSSEN:
Het betwijfelde woord is een eenvoudig bijvoeglik naamwoord of een deelwoord.
Is het een bijv. naamw. en staat het in 't nederlands vóór het zelfst. naamw., dan géén bep. v. gest.:
Ik wens het gekookte ei (Mi deziras la ovon kuiritan of: *kuiritan ovon).* Nu krijgt bovendien het bijv. naamw. de uitgang **e** (*gekookt***e**).
Staat het in 't nederl. achter het zelfst. naamw., en krijgt het niet de uitgang **e**, dan is het een bep. van gest.:
Ik wens het ei **gekookt** (*Mi deziras la ovon* **kuirita**).
Is het betwijfelde woord in 't nederl. een deelwoord, en staat het bovendien vóór het zelfst. naamw., dan is het géén bep. v. gest.:
Ik zie de *spelende* jongens (*Mi vidas la knabojn ludantajn* of: *la ludantajn knabojn*).
Is het in 't nederl. een onbepaalde wijs, dan is het wèl een bep. v. gest.:
Ik zie de jongens **spelen** (*Mi vidas la knabojn* **ludantaj**).
In dit verband wil ik hier nog aan toevoegen, dat bij sommige esperantisten een verkeerde mening heerst. Zo vindt men b.v. in „Akbar", vertaaid door Isbrücker en Ziermans, achterin enige opmerkingen, die niet met het bovenstaande stroken en daarenboven niet konsekwent zijn. Men vindt daar b.v. naast elkaar:

*Li trovis sian atendon superita***n**, en: *Li trovis la vojon* **longa**.

Of nu de begrippen *superita* en *longa* in werkelikheid zo zijn, of dat zij slechts betrekkelik zijn, zo gezien door het onderwerp, verandert aan de zaak niets. Volgens algemeen geldende opvattingen zijn beide bep. v. gest. (in Esp. dus zonder **n**). Daarbij komt nog: Gaat men enkele gevallen uitzoeken, waar men wèl een **n** zou kunnen gebruiken, en die als regel geven, dan blijkt aldra, dat een grens niet te trekken is, en men die regel niet konsekwent kan nakomen.

ONZE GROEPAVONDEN

Karakter onzer groepavonden.

Enige vorige artiekelen over de groepavonden hadden allebei een groot gebrek. Er is te veel uit 't oog verloren, dat de mensen, die onze bijeenkomsten bezoeken, *klasse-strijdende arbeiders* zijn.
Dit betekent dat al hun belangstelling is bij de strijd van de arbeidersbeweging. Ze zijn in de twede plaats esperantist. Daarom moeten we ook de klubavonden niet vullen met spelletjes en „reisjes in verbeelding", maar moeten de avonden een onderdeel van die strijd zijn. Kdo Lanti heeft geschreven: Eĉ la lernolibroj devas esti redaktataj laŭ revoluciema spirito. 't Zelfde geldt voor de klubavonden: er moet een revolutionnaire geest heersen.
M. i. is 't beste, dat op een avond een der ervaren esperantisten (aan de hand van een artiekel uit Sennaciulo b.v.) een toespraak houdt. Allerlei aktuele en interessante onderwerpen kunnen daarbij behandeld worden. Daarna zeggen alle leden hun mening over deze toespraak.
Wanneer deze leden aan 't woord zijn, moet er niet te veel aandacht geschonken worden aan de manier, waarop ze 't zeggen. Te veel aanwijzen van fouten schrikt af. Door veel praten zullen ze vanzelf beter leren spreken.
Een ander gedeelte van de avond moet ook besteed worden aan 't behandelen van de *nederlandse* spraakkunst. In de praktijk blijkt dat zij, die zich opgeven voor een esperanto-kursus, dikwels slecht de nederlandse taal beheersen. 't Beste zou ongetwijfeld zijn dat ieder, die de nederlandse grammatika niet behoorlik kent, eerst een A-klub van 't Instituut v. Arbeiders-Ontwikkeling volgt en dan esperanto gaat leren.
Maar omgekeerd is 't toch ook heel goed mogelik. Vele onderwijzers beweren trouwens, dat door esperanto 't inzicht in de eigen taal veel beter wordt.
Hoe 't ook zij, de eigen taal moet gekend worden, men moet een esperantostuk in *goed* nederlands kunnen overzetten. Dan pas kunnen onze mensen dienst doen als vertalers e. d.
Voor de bestudering van de taal kan ik aanbevelen: P. Bol, „Namen en begrippen uit de taalkunde". (f 0.60).
Ten slotte nog dit: een massa-organisatie behoeven we niet te worden. We hebben er meer aan met een kleine groep goed werk te doen. En met die groep aanpakken voor onze eis: Esperanto op de school.

A. H. L.

DEMANDEJO.

Dem.: Ĉu la prefikso *retro* estas ofte uzata? Ĉu ĝi estas oficiala?
Resp.: Ĝi ne estas oficiala, do nerekomendinda.
Cetere nur malofte oni vidas ĝin uzata. Okaze de dubo oni uzu anstataŭ *re* (*reiri*), *returne* (*iri returne*) kaj por la alia signifo de *re: denove* (*iri denove*).
Dem.: Kia estas via opinio pri la esprimo *„honti sin"*, kiun mi trovis en „Printempo en Aŭtuno" de J. Baghy? Laŭ kdo F. la verkisto evidente uzis erare formon analogan en la hungara lingvo. Sed, ĉar *honti* estas transitiva verbo, ĉu ne estas eble, ke la verkisto celas: *honti pri (pro) si,* kiel: *honti sian krimon?*
Resp.: Kelkaj verboj, kiel *erari* kaj *konduti* estas en la hungara lingvo ankaŭ refleksivaj, same kiel la nederlandaj; eble ankaŭ *honti,* el kio rezultus la citita eraro.
Sed efektive, ĉar *honti* estas transitiva verbo kaj ĉar laŭ tio oni povas diri: *Li hontas sian krimon* (= *pri sia krimo*), sendube *Li hontas sin* **ne** *estas* nepra eraro, sed povas signifi: *Li hontas pri si.*
Dem.: Kiel mi traduku la frazon: Ik stel hoge eisen aan het leven?
Resp.: Miaopinie oni povas libere traduki: *Mi metas (faras) altajn (gravajn postulojn al la vivo.* Sed ankaŭ *Mi multe postulas al la vivo.*
Sed aldone: 't Is te doen om ('t gaat om, 't handelt over) oni traduku jene: *Temas pri.*
Dem.: Ĉu la Ekz. Kom. ne tro severe distingis inter *skribi* kaj *verki* (laŭ tiurilata demando en Ex. Vragen de Heilker), ĉar eĉ Zamenhof uzis *skribi* en la senco de *aŭtori?*
Resp: Kiam devas evidentiĝi, ke iu spirite produktis iun libron, oni kompreneble nepre uzu nur *verki.* Cetere, en pli malpli ĝeneralaj aferoj mi kredas, ke oni rajtas uzi jen *verki,* jen *skribi.* Ekzemple ne gravas, kiam oni diras: *Li skribis tiun artikolon. La sekretario skribas la protokolon.* Sed ĉiuokaze *verki* tamen estas preferinda vorto.

KORESPONDO.

Al kdoj J. C. V. kaj J. D. P. en A.: Jen la tradukoj de la frazoj, pri kiuj vi skribis:
L. 10, pĝ. 80: Riekt het gas goed? (**a***dori* estas preseraro en la kurso; d. e. **o***dori*).
L. 11. pĝ. 87: Mijn gouden ring zou niet zo lang door ons gezocht worden, als hij niet zo handig door u verborgen was (= zou zijn).
L. 13. pĝ. 100: Hij verstaat een preek, als een koe muziek.
Al kdo W. F. K. en A.: La alsendita skizo pri propozicia analizo tre interesas min. Ĝi estas klara kaj teorie bonega. Oni nur atentu, ke praktike ne ĉiam esprimas la saman sencon:
1. *La palaco de la reĝo.*
2. *La reĝa palaco.*
Same ne:
1. *Mi venos ĵaŭdon.*
2. *Mi venos je ĵaŭdo.*
3. *Mi venos ĵaŭde.*
Reĝa ne ĉiam estas *de la reĝo,* sed ankaŭ iufoje *kun karaktero de reĝo* aŭ iel rilatas al *reĝo* (*reĝa donaco, Reĝa Teatro*).
Kaj la tri aliajn frazojn mi tradukus jene:
1. Ik kom Donderdag (een bepaalde D.).
2. Ik kom op 'n Donderdag (minder bepaald).
3. Ik kom Donderdags (op elke D.).
Ĉu vi bezonas ricevi la grafikan skizon ?
Al ĉiuj: kamaradan saluton !

Wij blijven bouwen.

Drie nieuwe afdelingen.

Door het oprichten der afdelingen Aalsmeer, Deurne en Oostende, zijn we gekomen op 66 afdelingen.
De afd. Aalsmeer is niet de oude afd. We hopen daarin echter onze oude leden, die alleen immers niets kunnen uitrichten, daarin spoedig terug te zien. De afd. telt 10 leden. Sekr. is kdo. Fr. Belic, Hortensialaan 1, Aalsmeer.
Afd. Deurne heeft 22 leden (sekr?)
Afd. Oostende 20 leden. Sekr. is kdo M. Troch, Plakkersstraat 37, aldaar.
Ook in Vlaanderen gaan we dus stevig vooruit.

Van het Federatie-Eksamen-Komitee.

In het volgend nummer van L. E. verschijnen uitvoerige mededelingen over onze eksamens. Voorlopig maken wij reeds bekend, dat voor het A-diploma de bestudering van Fundamenta Krestomatio, met uitzondering van het wetenschappelik en technies gedeelte, wordt verplicht gesteld.
Voor het B-diploma moeten een zestal werken van bekende auteurs, waaronder enige van Zamenhof, worden doorgewerkt. Werken van nederlandse esperantisten komen niet in aanmerking.
Als overgangsmaatregel zullen echter bij het eerstvolgend eksamen voor dipl. A. Robinsono Kruso en voor dipl. B. ook werken van Bulthuis en Isbrücker worden toegelaten.
Verder wordt aanbevolen het volgende eksamen-materiaal door te werken:
Eksamen-opgaven voor A en B, verz. door Isbrücker-Dirksen .... f 0.45
Twintig mondelinge Esp. eksamen-opgaven A, door Heilker .... - 0.30
Sinprovilo, de Schendeler .... - 0.30
Twintig mondelinge Esp. eksamen-opgaven B, door Heilker .... - 0.50

Sekr. Fed. Eks. Komitee,
G. J. v. Heekstr. 140, Enschedé.

Onjuiste voorlichting van N.K.

Terzake de Esp. Eksamenzaak geeft de voorzitter van de R. K. Esperantistenbond in zijn orgaan, Nederlanda Katoliko, van Jan. een uiteenzetting, waarop veel op aan te merken valt. Waar het te veel ruimte zou vergen om deze voorlichting uiteen te rafelen in L. E. zonden we een schrijven aan N. K. (waarvan kopie aan de andere organisaties en hun Eks. kom.) in de verwachting een rektifikatie in genoemd orgaan van Febr. te vinden.
Nu dit echter niet zo is willen we hier alleen even memoreren, dat de voorzitter van die bond, gezien zijn onjuiste voorlichting, wel heel slecht op de hoogte is. Noemen we één zijner onjuistheden, waarop dus ook zijn foute konklusies gebouwd zijn, dat onze Federatie voor 4 (vier!) jaren werd opgericht. (Sic).
Als een voorzitter — tevens eksaminator — zulks verkondigt, kunnen wij ons voorstellen, dat deze in hetzelfde stuk schrijft, als reden waarom plaatsvervangers werden benoemd, „men begrijpt, dat 9 eksaminatoren dit grote getal kandidaten niet op hun kennis van Esp. en de Esperantobeweging konden onderzoeken".
Gelukkig maar voor de eksaminatoren, die mogelik dan van menig kandidaat een lesje zouden krijgen in het vak „kennis van de esperanto-beweging".

De Arbeiderspers en onze zaak.

In een vorig nummer van ons orgaan vermeldden we van het sukses onzer rotterdamse kameraden met hun handtekeningenaksie onder de „Voorwaarts"-lezers, waar zij er in slaagden 1300 handtekeningen te verzamelen ten gunste van een esperanto-rubriek in dat blad.
Dit was een noodzakelike weerslag van het feit, dat ondanks vele, steeds in groter aantal weerkerende, voorstellen ten gunste van Esp. en een rubriek in de bladen der Arb.-pers door afdelingen der SDAP ingediend, niet werden afgehandeld en een gunstig rapport aan de partij uitgebracht, terzijde werd gelegd. Het Partijbestuur der SDAP heeft nog nimmer een konklusie samengesteld, zoals het in de Partijraadsvergadering van Februarie **1931** zeide aan het kongres te zullen voorleggen.
Direksie en Redaksie van de Arbeiderspers zonden als antwoord aan de 1300 verzoekers, een sirkulaire waarin ze 4 op paginaas uiteenzet de redenen waarom men niet voldoen kan aan een dergelik verzoek, hoewel simpatie hebbende voor ons streven.
We siteren hieruit eveneens, dat steeds gaarne van wat op Esperanto-gebied voorvalt, datgene vermeld zal worden, wat voor de lezerskring in het algemeen belangwekkend en vermeldenswaard is.
Dat direksie en redaksie een foutieve opvatting hebben van wat bedoeld wordt met het verzoek om een esperanto-rubriek blijkt maar al te duidelik, na een uiteenzetting van de aard dier berichten enz., waar deze menen, dat dergelike dingen tuis horen in een door de Fed. zelf te scheppen orgaan. Dat zodanig orgaan n.l. „Laborista Esperantisto" bestaat dient men, alvorens dit te schrijven, toch te weten.
Een esperanto-rubriek, als door ons bedoeld, is echter iets anders en wensen wij om door te dringen in de gehele arbeidersbeweging, hetgeen ons orgaan natuurlik niet kan bereiken. En zo lang voor het kaartspel, onze hond, de stadsnatuur enz. enz. aparte rubrieken bestaan, die **niets te maken hebben met het aktueel nieuws van een blad,** kan men ons niet verwijten, dat een rubriek **over** Esperanto daaraan niet zal voldoen.
Waar reeds vele — ook dagbladen — een dergelike rubriek bezitten, mogelik wel tot schade van de Arbeiderspers,[1]) wekken we onze leden op, hier niet stil te blijven zitten.

[1]) Zo juist kwam van de red. van het „Dagblad voor Rotterdam" de mededeling, dat onzerzijds kan worden beschikt over een wekelikse rubriek op Zaterdagavond van $^{3}/_{4}$ kolom! In Rotterdam zat men niet stil en bereikte bij anderen, wat eigen pers niet wil. Zoals we reeds meer konstateerden.

Van 12 gouden tientjes.

In ons vorig nummer stond een bericht, dat 12 gouden tientjes voor kinderen, welke Esperanto-eksamen doen en slagen, evenals vorige jaren door een onbekende gever werden beschikbaar gesteld.
Ook in „Nederlanda Katoliko" stond dit bericht, echter zonder de mededeling, dat dit ook geldt voor de door onze Fed. te organiseren eksamen.
Niet erg eerlik tegenover de schenker dunkt ons.

Dit blad wordt gedrukt bij de N.V. Vereen. Drukk. Dico
Lutmastr. 167, Amsterdam-Z., Tel. 28876
Het Adres voor Uw Esperanto-Drukwerk!

Esperanto en de Vara.

Door onze voorz., kameraad Bienefelt, werd tijdens de V.A.R.A.-vergadering op 3 Februarie l.l. een schrijven ingediend, aangevuld met 'n 75 handtekeningen van Esperantisten, kursisten en simpatiserenden, waarna hij tevens in 'n korte, goed gedokumenteerde toespraak het nut van Esp. voor de arb.-beweging deed uitkomen.
Hieronder een verslagje uit de „Delftsche Voorwaarts" van 4 Febr. 1933:
„In de gisteravond gehouden jaarvergadering van de Vara is een voorstel van een der leden aangenomen om het bestuur van de Vara te verzoeken voortaan ook kurssusen te doen uitzenden via de Vara-mikrofoon in de wereldhulptaal Esperanto. Dat een afdelingsvergadering in grote eenstemmigheid hiertoe besluit, is zeker een verblijdend feit.
Tevens werd besloten, dat het onderstaand schrijven, ingezonden namens 75 Delftse Vara-leden, tevens esperantisten, aan het hoofdbestuur van de Vara zal worden verzonden:
„Ondergetekenden, leden van onze Vara, afd. Delft en omstreken, zijnde kursisten en simpatiserenden met het doel: de internationale taal Esperanto onder de arbeidersmassa te verspreiden verzoeken onzen zender voor dit werkelik baanbrekend werk in ruime mate beschikbaar te stellen."
Daar de Delftse VARA-afdeling pl.m. 1540 leden telt, is dit alvast geen slecht begin.

P. J. Kleineveld, Sekr.

ESPERANTO PERSDIENST

(der gezamenlike esp.-organisaties).
Jaaroverzicht.
Wanneer wij het eindresultaat bezien, kunnen we niet ontevreden zijn. In totaal ontvingen we 605 bladen, 1161 artiekelen en berichten, dat is meer dan 22 per week.
Het twede halfjaar was gunstiger dan het eerste. Van Jan. tot Junie ontvingen we 426 uitknipsels (245 bladen); van Julie tot Desember 735 uitknipsels (360 bladen).
De berichten werden ons in hoofdzaak toegezonden door Vaz Dias. Verschillende samideanoj zonden ons ook min of meer geregeld uitknipsels. De medewerking viel in het algemeen niet te roemen. Enkele trouwe medewerkers niet meegerekend, hebben onze verzoeken om meer belangstelling en medewerking geen gehoor gevonden, hetgeen we betreuren, temeer daar de pers toch een groot propagandamiddel is voor ons[1]).
Gelegenheid tot het zenden van berichten aan de bladen hadden we in 1932 niet zo veel als in de jaren daarvoor. We hopen, dat het in 1933 beter zal worden.
Van de meeste landelike organisaties hadden we weer goede medewerking. Helaas was er een organisatie die totaal niets van zich liet horen. Op ons verzoek, de gebruikelike finansieele steun te willen zenden, ontvingen we geen antwoord. (Blijkbaar de katolieke org. Waarom? Red. L E).
Van de Internacia Gazetara Servo hebben we in 1932 niets ontvangen.
Het vertrouwen uitsprekende, dat dit jaar meer belangstelling zal worden betoond, besluiten we dit korte overzicht.

Voor de Esperanto Persdienst,
E. DE WOLF.

[1]) Voor zover onze leden en de arbeidersbladen betreft, hebben we steeds minder te klagen, en zo menen we te mogen konstateren, dat onze verzoeken en aansporingen in L. E. wel resultaat hadden, hetgeen mag blijken uit de enkele door ons in L. E. gepubliseerde overzichten. Echter het kan nog beter. Men zende ons alles wat men vindt in de pers. Red. L. E.

ONDER DE KOPSTUKKEN !

STUMPERIG.

Esperanto, och, wel aardig, maar wij hebben het niet nodig, we kunnen met frans, duits en engels toch overal wel terecht. Nou ja, als arbeiders die talen nou niet kennen, moeten ze ook maar niet worden afgevaardigd.

Zo is in 't algemeen de gedachtengang en durft men ook wel zo te redeneren.

Dat het de schuld van hen die zo praten zelf is en mede van de arbeidersbeweging, welke het nooit zo ver heeft kunnen brengen, altans als eis te stellen, dat ieder arbeiderskind reeds op school een vreemde taal leert, ziet men over het hoofd.

Dat men er ook met de kennis van één of meer vreemde talen nog niet komt, zal wel de oorzaak van die passieve houding zijn.

Dat er echter één taal is, welke aan al dat geharrewar een einde maakt, en voor de arbeidersbeweging van het allergrootste nut kan zijn, zou voor deze toch wel een reden mogen zijn, om de algehele invoering mogelik te maken door het onderwijs in die taal, het Esperanto, op de lagere school als eis te stellen.

Vooral als we zien, hoe het op internationale konferenties toegaat, waar de kopstukken komen, de ontwikkelden!

Zich zelf te prijzen siert de mens niet, maar we mogen toch wel even spottend glimlachen om al dat stumperige gedoe van moderne talen kennende voormannen, leiders van regering-, werkgevers-, arbeiders- en wat dies meer zij -instanties.

En ook vastleggen, dat *zo iets ons, esperantisten, niet kan overkomen*, gelijk de *praktijk* leert, welke ons, in velerlei landen, en ook wel veelvuldig, persoonlik, schriftelik, in kongressen en door *onze* esperantopers, bijeenbracht.

Men leze de volgende uittreksels van beschouwingen uit „Het Volk" over de konferentie inzake de 40-urige werkweek te Genève, en vrage zich af of het niet stumperig is, en hoe het zou gaan als men tenminste het Esp. gebruikte, als wij. (kursief en ! van ons.)

> „Iedere rede wordt vertaald. Dit gaat hier gemoedelik en zo weinig mogelik tijdrovend. Heeft een duitser of spanjaard gesproken, dan gaan 3 of 4 vertalers naar de tafels der fransen of engelsen en lezen fluisterend de *hoofdzaken* (!) voor. De Nederlanders hebben geen vertaler nodig"(!)

Of wij, Nederlanders, ook knap zijn. Het bovenstaande betrof de bijeenkomst van de arb.-groep. Het volgende de konferentie zelf:

> „De japanse regeringsvertegenwoordiger spreekt in 't frans. Moeilik te verstaan en met een lastig te volgen aksent. *Geen woord uit het hoofd....*
> Vlak in zijn buurt de brits-indiër Sir Atul Chatterjee, hoge kommissaris van van de brits-ind. regering te Londen.... zijn engels, dat hij *vanzelfsprekend gemakkelik* beheerst, klinkt niettemin met een *vreemd aksent*".

Juist tegen dat vanzelfsprekend komen we op, omdat het voor iedere niet-engelsman ook niet-vanzelfsprekend is dat hij goed engels spreekt en daarom achter staat bij diegenen voor wie het engels de voertaal is.

En dan, wat het aksent betreft, waarvoor-niet-gelovers in Esperanto zo bang zijn — ongemotiveerd, want dat bewijst *onze* praktijk — uit bovenstaande blijkt toch wel, dat ook de vanzelfsprekende beheersers van een taal, niettemin die taal met een zeker aksent spreken.

> „Suzuki. Een geboren japanner, die in Europa en zeker in Genève geen onbekende is. *Hij begrijpt niemand en niemand begrijpt hem.* In de eerste plaats verstaat hij niemands taal; ten hoogste spreekt hij gebroken engels en dan nog met een raar aksent...."

En dat komt dan om de arbeiders te vertegenwoordigen en vraagt misschien nog waar die esperantisten zich toch zo druk om maken.

Om te eindigen nog het volgende staaltje. De voorzitter in dit geding is die „vanzelfsprekend" goed engels sprekende brits-indieër.

> „Jouhaux: Ik eis het recht op om Oersted voor de arb. groep terstond te beantwoorden.
> Voorz.: Ik stel voor de rede van Oersted (de deense werkgeversvertegenwoordiger) eerst te doen vertalen, omdat ik de franse taal niet voldoende beheers.
> Mertens: Een voorstel van orde! De rede, die de arb. afgev. voor Oersted heeft gehouden, is nog niet vertaald en uitgesteld tot vanmiddag. Ik verlang, dat ook de vertaling van Oersteds rede zal worden uitgesteld tot hedenmiddag.
> Voorz.: Daar prof. Mahaim terstond de rede van O. wil beantwoorden, stel ik voor Oersteds rede eerst te doen vertalen."

En zo konfereren nu „kopstukken", zoals de Geneefse korresp. ze zelf noemt. Een vriendelike uitnodiging aan dergelike kopstukken om het kongres der Fed. met Pasen te bezoeken, waar gewone nederlandse arbeiders *niet eens hun nederlandse*, maar een vreemde taal, n.l. Esperanto, „vanzelfsprekend" gebruiken en die hun eigen geworden is, zou hun wel overtuigen, waarin deze „grote" mannen inderdaad klein zijn.

ESPERANTO-EKSAMENS.

In 1932 namen 962 kandidaten aan de Esperanto-eksamens deel, n.l. voor dipl. A 770 en voor dipl. B (onderwijsbevoegdheid) 192.

A. B. K. OVER EEN WERELDTAAL.

„Muziek is goddank een taal, die alle mensen eender spreken en heel de aarde is haar vaderland." (O. K. in Het Volk van 17 Febr.)

Waarde A. B. K. verander eens het eerste woordje in „Esperanto" en ge spreekt niet minder waarheid. Mocht ge ook deze eens ondervinden.

Aan alle onze aktieve leden.

Opdat we zo goed mogelik op de hoogte zijn van alles wat plaats vindt in en buiten onze beweging terzake esperanto, (of het niet gebruiken van esp. illustreren) verzoeken we om geregelde toezending aan het adres van onze redaksie van alles wat nuttig kan zijn te publiseren of wat van belang kan zijn voor de redakteur, het Fed. bestuur, of als dokumentatie-materiaal. Daaronder verstaan we kranten, al of niet-offisieele, sirkulaires (event. afschriften of de originele eks. welke wij op verzoek terugzenden), verslagen enz. enz.

Voor raadsverslagen sture men ons de kranten en vrage men bij de gemeente-sekretarie de betreffende paginaas (welke los en voor slechts enkele senten verkrijgbaar zijn) en zende ons daarvan een eksemplaar. De weinige kosten en porti zullen de afdelingen zeker event. gaarne aan deze aktieve leden vergoeden.

De kranten vermeld in vorige L. E.'s ontvangen we min of meer geregeld. Aan deze helpers gaarne dank. De ontbrekende zien we in 't vervolg gaarne tegemoet. Overigens beter een dubbel eks. dan helemaal niets. Velen denken ten onrechte, dat we dit of dat wel weten of gehoord hebben, met als resultaat, dat we niets weten.

En ook late men de boel niet enige weken of maanden liggen aleer ons op de hoogte te stellen.

Kion vi faras, vi faru tuj!

Uitstekend

van uitvoering en inhoud

Vooral van inhoud.
Eindelik eens een boekje dat de sufiksoj igi en iĝi meer gedetailleerd behandelt. Een boekje dat in een noodzakelike behoefte voorziet.

Deze en meer waarheden lezen we in een resensie over

La Konsilanto.

Geen wonder. Meer dan 70 onderwerpen! 120 bladzijden! Keurig uitgevoerd! Goed papier en duidelike letter! Uitgebreide inhoudsopgave, zodat men alles gemakkelik kan opslaan!

En dat voor slechts f 0.85! Gekartonneerd f 1.05. Bovendien nog belangrijke korting voor afdelingen en bij grotere aantallen.

En nog zijn we niet uitverkocht!

Onze Federatie heeft 2000 leden en 3000 kursisten. Als slechts de helft, dit toch in de eerste plaats voor hun bestemde werkje aanschaffen, zijn we er doorheen. Zoals we ook door „Het Arbeiders Esperantisme" (17½ sent — korting) heen hadden kunnen zijn, met een weinig meer aktiviteit van vele afdelingen.

Ons devies: Elke federaciano een gevulde boekenkast met in de eerste plaats naast de werken van Zamenhof onze uitgaven en die van SAT. Kunt ge dan nog geld missen, welnu dan weet onze Libro Servo U nog heel wat goeds te leveren.

Valentijnkade 2, A'dam-O, Postgiro 111278

Mededelingen van het Federatiebestuur.

Sekretaris: Mercatorstr. 133, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

Strooibiljet Marx-herdenking.
Moet dit mislopen? Er komt bijna geen bestelling binnen! Is f 1.— per duizend voor een altijd blijvend strooibiljetje te duur? We moeten bestellingen hebben voor *150.000*, vóór einde Febr.

EEN MEI-KRANT
in 100.000 eksemplaren, van 16 paginaas! voor één sent!
We bereiden een grootse propaganda voor die de afdelingen niets behoeft te kosten en het kan dus slechts liggen aan afdelingen en leden, als we in ons werken niet zó slagen, als 't kan. Aan ons ligt het niet.

800 stuks van La Konsilanto
zijn nu verkocht. Dat moet harder gaan. Het druppelt te veel met enkele eksemplaren. Het moeten 10-tallen tegelijk zijn. Er zijn afdelingen die op bestellingen wachten. Dat moet niet. Dat is goed voor een partikuliere uitgave, maar met onze uitgaven *moet gewerkt worden*, onder *alle* leden en *alle* kursisten! Als we niet spoedig uitverkocht zijn, moeten andere dingen wachten, want wij hebben geen geld om het uit te zingen. Weet wel, een strop voor ons is *uw strop. De Federatie zijt gij!*

Zo is het
ook met ons boekje *Het Arbeiders-Esperantisme*. Dat bezitten nog lang niet alle kursisten. Dat mag niet! Kursisten die de studie opgeven, moeten altans dit boekje bezitten. Laat de tijd nu eens niet voorbijgaan.

Weer een nieuwe uitgave!
Ge ziet, wij gaan voort. Rust roest. Willen we overwinnen, dan mogen we niet stilzitten. Gaat het te hard? Niets van aan. Al hetgeen we doen hebt ge nodig, hebben *de kursisten nodig*, hebben *eksamenkandidaten nodig*, is voor de propaganda *noodzakelik*. Wat wij niet uitgeven, koopt ieder anders bij anderen — en duurder.
Bij ons beter en goedkoper. En niemand dan de Federatie en de afdelingen (d.w.z. de beweging) verdient er aan; *als we slagen*.

Het nieuwe werkje komt over een maand. Het is in 't esperanto geschreven. De naam.... *Gvidilo tra la Esperanto-movado*. Samengesteld door onze kam. G. P. de Bruin, langjarig esperantist en biezonder tuis in de Esperanto-beweging en haar geschiedenis. Een werkje waar we dus allemaal weer iets aan hebben, dat ook *goed en goedkoop* zal zijn.
Maar men wete wel, dat een lage prijs slechts mogelik is, als we er op kunnen rekenen, dat onze uitgaven wegvliegen. Dus op al onze afdelingen en leden kunnen rekenen.

Steun uit kursussen.
Afd. Rotterdam bedacht de Fed.-kas met f 5.— uit de opbrengst der kursussen, hetgeen we goed zullen besteden.

Het kongres vindt plaats
op de beide paasdagen 16 en 17 April in „De Brakke Grond", Nes, Amsterdam.

Amendementen
op de kongresvoorstellen moeten uiterlik 15 Maart worden ingediend.

Kandidaten
voor het Federatiebestuur dienen gesteld te worden vóór 16 Maart. Men houde er rekening mede, dat alle bestuurders woonachtig moeten zijn in dezelfde plaats. Voorzitter, sekretaris, penningmeester en redakteur L. E. worden in funksie gekozen. Het gehele bestuur wordt nu door het kongres gekozen.

Toegangsbewijzen.
Met het aanvragen hiervan wachte men tot na het volgende nummer. Afgevaardigden hebben geen toegangsbewijs nodig.

Afgevaardigden.
Aan iedere afdeling wordt het reisgeld voor één afgevaardigde terugbetaald. Echter wordt het totaal aan reisgeld over alle afdelingen omgeslagen **ook** over die afdelingen welke geen afgevaardigde sturen. Men sture dus **wel** een afgevaardigde.
Alle afdelingen zijn gerechtigd meer dan een afgevaardigde te sturen. De kosten daarvan worden echter **niet** terugbetaald.

Stemmental.
Elke afdeling heeft zoveel stemmen als ze leden telt op 16 Maart en waarvoor de kontributie voldaan is. Algemene leden hebben één stem.

Finansieele verslagen
van administratie en Libro-Servo komen in 't volgend nummer evenals de Begroting.

Een noot die meer is dan een noot.

In onderstaande rubriek komt een bericht voor van ons distrikt Amsterdam waarbij we de volgende noot plaatsen. Waar de betreffende zinsnede in z'n algemeenheid zo verstrekkend is en zo kleinerend, menen we goed te doen dit met onze opmerking apart te signaleren bij het door ons onderstreepte zinnetje in het distriktsbericht.
Hoe durft, nog wel een vergadering van afdelingsbestuurders zich zulk een mening aanmatigen? Leert men dan nooit begrijpen hoeveel werk en zorg een groeiende organisatie als de onze met haar 66 afdelingen, distrikten, kommissies, bemoeiïngen en organen, vereist van **on**gesalarieerde bestuurders, die **al** het werk zelf moeten verzetten, en meer dan alleen bestuurswerk, moeten woekeren met elke minuut? En dan te weten, dat de „leider" van de Libro-Servo (die zijn leiding met de penningmeester deelt) met zijn duizenden guldens — zelf verwerkte — omzet, dikwels tot 's avonds laat bij zijn baas werkt. Al met al is er zoveel werk, dat zeker enige mensen er een dagtaak aan zouden hebben. Troosten we ons, dat het altans de werkers in onze beweging niet kunnen zijn, die zulke onzin verkondigen. Ware het niet de zaak die ons aantrekt, we hadden onszelf al lang de vrijheid hergeven. Welk een mentaliteit.

DISTRIKTS MEDEDELINGEN.

DISTRIKT AMSTERDAM.
Sekr. Graaf Florisstraat 13.
Beknopt jaarverslag jaarvergadering.
Jaarrapport sekretaris in orde behoudens kleine aanvulling. Jaarrapport penningmeester alsook rapport kaskontrôle in orde. De aftredende bestuurders stelden zich opnieuw beschikbaar en werden zonder tegenkandidaten herkozen.
Voorstel afdeling II om distriktsvergaderingen toegankelik te stellen voor leden werd verworpen, alsook het voorstel afdeling I tot het stichten van een kommissie die zorgt voor de „libro servo" op vergaderingen enz.
Vergadering was van meening, dat de leider van de boekendienst niet zó overbelast is dat hij zelf niet aanwezig kan zijn. (Zie, „Een Noot", hierboven.)
Aangenomen werd het voorstel afdeling I tot vorming van een toneelklub.
Het betalen van één maal 5 sent voor het N. H. Distrikt werd aangenomen.
Kontrôle-kommissie wordt in de volgende distriktsvergadering gekozen. Medegedeeld werd dat het distrikt een begroetingsavond aan het kongres voorbereidt.
Kdo Kraai stelde voor, dat de sekretaris aan de afwezige afdelingen een brief zal schrijven omtrent de reden van hun afwezigheid.
De Amsterdamse Federatie-leden worden verzocht hun afdelingsbesturen aan te moedigen de distriktsvergadering te bezoeken.
Van de 14 Amsterdamse afdelingen waren er 10 aanwezig met 20 bestuursleden. Zo gaat het niet langer. M. A., sekr.

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr. Assumburgstraat 18, Beverwijk.
In de bestuursvergadering, gehouden 29 Jan. te Zaandam, werd besloten: **heffing ineens van 5 sent per lid.**
Alle afdelingen worden dus verzocht dit bedrag zoo spoedig mogelik over te maken.
De kontributie voor het distrikt is **10 sent per lid en per maand, met ingang van 1 Maart.**
Reeds bestaande plaatselike distrikten betalen de halve kontributie. Over de wijze van afrekening beslissen de afdelingen zelf. Op geregelde afdracht behoeven we zeker niet aan te dringen?
Ieder die „eigen tentoonstellingsmateriaal" te missen heeft zende dit voorlopig aan de sekretaris.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Amsterdam. 19 Febr. 1 uur. 5e bezoek Rijksmuseum voor vaste deelnemers.
A'dam II. 26 Februarie ekskursie naar de duinen. (Zie afdelingsberichten).
Amsterdam IV. Elke Dinsdagavond van 19.30-21.00 uur en elke Woensdagochtend van 10.30-12.00 konversatie Falckstraat 10.
A'dam V. 21 Febr. Spr. A. Veen, „Bulthuis' werken"; 28 Febr. P. Krijt „Esp. tijdens de oorlog — opleving der beweging".
A'dam VI. 25 Febr. Verg. spr. Jo de Wit, in Hudsonstraat 27 (W.).
Amsterdam VIII. Iedere Dinsdag 8 uur, klubavond in 't Jeugdhuis, Polderweg.
Amsterdam IX. Klubavond elke Vrijdag van 8-10 uur, Zandhoek 14.
A'dam XI. 21 Febr. Jaarvergadering.
A'dam XIII. 22 Febr. 10 uur klubavond.
Bussum. Elke Donderdag bijeenkomst in „Voorwaarts", Brinklaan 44.
Den Haag II. Dinsdagavond 8.45 uur konversatie in 't Volksgebouw.
Delft. 19 Febr. Jaarvergadering.
Dordrecht. 4 Maart, 8 uur. Feestavond, Voorstraat 396.
Gouda. Kursus en konversatie. Zondagsocht. van 10-12 en Woensdagsavonds van 20-22 uur in „Ons Huis", Turfmarkt.
Groningen. Elke Donderdagav. 8 uur bijeenkomst Melksalon Schortinghaus, Vischmarkt.
Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Egmondstr. 130.
Schiedam. 23 Febr. klubavond, 22 Febr. en 1 Maart kursus.

De afdelingen ontvangen een vragenlijst om deze zo volledig en spoedig mogelik terug te zenden. Met de algemene leden wordt kontakt gezocht. Een reglement is samengesteld. Na goedkeuring door het Federatiebestuur volgt publikatie.
Het adres van de penningmeester is: kdo H. Schmidt, Halstraat 22 b, Zaandam.
Nog vóór het Federatie-kongres moet alles geregeld worden, volledige medewerking van allen is dus noodzakelik!

UIT DE AFDELINGEN.

Zie ook „Agenda". Berichten, die ook voor niet-esperantisten van belang kunnen zijn, schrijve men in 't hollands.

AFD. A'DAM II. „Ni volas Lumen".
Sekr. Weidestraat 42 (Oost).

EKSKURSIE
Op Zondag 26 Februarie naar de Waterleiding-duinen. Vertrek per tram naar Aerdenhout om 9 uur van de Krommert (waar lijn 7 bijna den Adm. de Ruyterweg raakt), en om 9 uur 5 van Sloterdijk. Betondorpelingen uiterlik 8 uur 10 met lijn D. Plaatskaarten worden gezamenlik genomen dit is goedkoper. Voor deze tocht is voorafgaande aanmelding met gelijktijdige betaling van f 0.10 nodig; uiterlik Donderdag 23 Februarie in het bezit van kdo Essenberg, Oogststraat 60 (O.).

AFD. A'DAM V. „La grupo Zamenhofa".

La jaro 1932a estis por nia grupo sukcesplena. En Januaro la membronombro estis 63. 22 anoj estis SAT-anoj aktivaj. (Entute la nombro da SAT-anoj nun estas 43). La 27an de Februaro okazis la malfermo de nia propra domo. En la monato Majo la sekcio havis 93 gemembrojn. En Septembro ĝi eĉ kreskis ĝis 106. Tamen ankaŭ eksiĝis granda parto. Restis 83 membroj. En Aprilo estis ekspedataj 37 cirkuleroj al la membroj, kiuj eksiĝis. Per ĉi tiu cirkulero ni instigas ilin, ne tute forlasi la grupon, sed fariĝi B-membroj t. e. subtenanta membro. La sekvo estas, ke nun inter la anoj troviĝas 9 B-membroj. Dum la somero okazis 3 daŭrigaj kursoj por la novaliĝintoj laŭ la lernolibro „Blok" kaj legolibro „Karlo', kaj daŭrigan kurson dum la vintro.
En Majo estis nia jarfesto. Ĝi estis granda sukceso.
En Septembro la grupo starigis ekspozicion, kiu daŭris tutan semajnon. La rezulto tamen ne estas tia, kian ni atendis. Proksimume 100 gekursanoj.
Ni organizis 3 kursojn laŭ la lernolibro de kdo Lem kaj unu kurson laŭ rekta metodo. Krome efektiviĝas por-infana kurso.
Plue sub gvidado de kdo Kruit okazas kurso por kursgvidontoj. Ni esperu, ke el ĝi venos la laborantoj por nia afero. Kdo Roelofs denove gvidas kurson daŭrigan por la anoj, kiuj preferis tion.
Faris ekzamenon 8 gekdoj. 1 por B estis kdo Kruit, kiu sukcesis akiri diplomon B. El la 7 A-kandidatoj sukcesis la kdoj Olie, F. ten Hage kaj v. Kampen.
La jarkunveno elektis la estraron jene:
Kdo Kruit, 1a prez.; kdo v. Lier, 2a prez.; kdo G. Roelofs, 1a sekr.; Warmondstraat 152; kdo F. ten Hagen, 2a Sekr.; kdo H. H. ten Hagen, 1a kasisto; kdo Oudendijk, 2a kasisto; asesoroj kdino Ringeling, kdino Weerman kaj kdo v. Kluijve.
La malnova prezidanto kdo Veen kaj sekretariino kdino H. Bishoff ne plu estis reelekteblaj, pro okupoj Esperantaj ekster la grupo.
Eks-sekretariino, H. B.

AFD. A'DAM VI.
Sekr. Vespuccistraat 97 (W.).

Sabatvesperon la 25an de Februaro kdo Jo de Wit parolos en „Propra Domo", Hudsonstraat 27 (W.) pri la temo „La memmortigo de Ivar Kreuger kaj la katastrofo en la Sveda Alumeta Trusto". Ĉar la temo estas sufiĉe grava ni invitas la esperantistojn al ĉi-tiu kunveno. W. Wessels.

AFD. A'DAM XI. „La Centro".
Sekr. Graaf Florisstraat 13³.

Wij delen onze leden mede dat de groepsavond iedere Dinsdagavond van 8-11 uur plaats vindt in 't gebouw van de A.N.D.B., Plantage Franschelaan 9.
21 Februarie om 8 uur houden wij de jaarvergadering. Zorgt dat ge allen aanwezig zijt. Wij behandelen o.a. de kongresvoorstellen. Konvokaties volgen. M. A., sekr.

AFD. BUSSUM. „Per Esperanto al mondpaco". Sekr. Jacobus Bellamylaan 20.

En Bussum multo nova.

Ĉar oni dum longa tempo nenion legis pri nia sekcio, oni supozus, ke nia sekcio malfunkciis.
La du kursoj, gvidataj de la kdoj Vrees kaj Baerts, kun ĉ. 25 lernantoj, estas regule vizitataj. Krom tio funkcias kurso de kdo Botman, kiun sekvas sep lernantoj, ĉiuj bakistoj.
Fondiĝis ĉi tie neŭtrala kanthoro „La Espero" kun 30 membroj. Gvidantino estas kdino Ine van Soeren.
Por ke nia sekcio bone povu partopreni la kongreson de nia federacio, nia kdo Schaap donacis al ni belan esp. flagon. Pro tiu donaco ni ĉiuj estas tre dankaj al li. Rilate la gazetaron kaj Esperanton ni povus estis kontentaj. La „Buss. Crt" estas tre favora al Esp. kaj enpresigas ĉion, kion ni sendas. Ni do povas konstati, ke en Bussum nia afero estas kreskanta, dank' al la senlaca laborado de niaj aktivaj gekdoj.
Antaŭen nun, por la bono de nia idealo!
Gevo.

AFD. ENSCHEDE. „Antaŭen".
Sekr. Penninkstraat 14.

Woensdag 8 Feb. hielden wij onze jaarvergadering. De leden waren op één na aanwezig. Het jaarrapport van de sekretaris werd na enkele op- en aanmerkingen goedgekeurd.
De penningmeester bracht rapport uit over de inkomsten en uitgaven. Met een batig saldo voor onze afdeling werd dit rapport gesloten. Bestuursverkiezing. Als 1ste en 2de sekretaris werden herkozen de kdoj De Bruin en Kootstra. Omdat onze 1ste sekretaris, kdo Pieperiet het zeer druk heeft met zijn werkzaamheden werd gekozen als 1ste sekr. kdo Vugteveen en als 2de sekretaris kdo Weber. Als 1ste en 2de penningmeester werden gekozen kdo Huisman en kdino De Bruin. Besloten werd om de volgende vergadering te houden bij kdo Huisman, Calicootstraat 42. Presies om 8 uur. Wees present!

AFD. GRONINGEN. „La Norda Stelo".
Sekr. Gerbr. Bakkerstraat 58 a.

Onze jaarvergadering had plaats op 2 Februarie bij Schortinghuis. Aan de orde was o.a. verkiezing sekretaris en kommissieleden en werden hiervoor alle drie herkozen, zodat het bestuur nu als volgt is verdeeld:
M. G. Smit, voorzitter, J. Duursema, penningmeester; Mej. G. Geertsema, sekretaresse; komm.leden v. d. Wal en Burgler.
Nogmaals wekken wij onze leden op de klubavonden zoveel mogelik te bezoeken.
Het bestuur.

AFD. HEERLEN. „Ni venkos".
Sekr. Vorstenstraat 60.

29 Jan. vergaderde onze groep. Uit de jaarverslagen van sekr. en penningmeester bleek, dat onze groep in 1932 met slechts twee leden vooruitging. Kdo Tiemens wenste geen funksie meer te aanvaarden. De beide andere bestuursleden werden herkozen. Tiemens werd vervangen door kdo Feldker. Er lopen 6 kursusen met elk 5-8 deelnemers. Bovendien leiden leden van ons drie kursussen van andere verenigingen, waarbij 1 voor kinderen met pl.m. 20 deelnemers. De ontvangsten van onze afd. bedroegen f 263.79, de uitgaven f 732.09. De sekretaris.

AFD. SCHEVENINGEN.
Sekr. Boegstraat 46.
Ledenvergadering op 31 Januarie. Voor de blinde Esperantistoj is op de ledenvergadering reeds f 3.50 ingezameld. De lijst is nog niet vol. Van de door het bestuur gedane voorstellen is v: I aangenomen en v. II verworpen. Als reisfondsbeheerder is kam. Jac. Meere verkozen in de plaats van Captein. De konversatieavonden zullen, als voorheen, plaats hebben op Maandag in het zaaltje v. Egmondstraat 130. Aanvang 8 uur. Ook kursisten kunnen er aan deelnemen. Ons parool zij: „**Ni** konversacias esperantlingve", Geen geschoolmeester, opdat niemand, ook de „nespertulo", zich als een kat in een vreemd pakhuis voelt. Met dit parool voorop, hopen wij een sfeer te scheppen in onze klubavonden, die de konversatieavonden ontegenzeggelik zal doen slagen.
Op verzoek van kdo v. d. Pol, heb ik het sekretariaat voor enige maanden overgenomen. 2e sekr.: D. Kaptein, Boegstr. 46.

AFD. ZAANDAM. „Zaandamo Antaŭen."
Sekr. Lindenlaan 43.

La 31an de Januaro parolis por ni, nia kdo Klatil pri la laborista movado en Aŭstrio. Tiu ĉi kunveno estiĝis sukceso, ni ne nur aŭskultis la bonan paroladon sed ni ankaŭ uzis la eblecon por demandi ĉion, kion ni deziras scii, kaj kdo Klatil ĉiujn respondis kontentige. Ĉeestis preskaŭ 40 geesperantistoj.
Multaj gekamaradoj jam prunteprenis libron de la biblioteko de la federacio, sed ankoraŭ kelkajn tre legindajn librojn ni havas, do kdoj venu Mardovesperon al nia konversaciejo kaj petu al la bibliotekisto esperantan libron. Uzu la okazon la estraro.

NIEUWE UITGAVEN.

Fraŭlino Ida (Juffrouw Ida) van Ludoviko Biro en *La vojo malsupren* (De weg naar beneden) van Kolomano Porzsolt. Beide zijn als No. 4 van de Esp.-novellebiblioteek (Esperantlingva Novelbiblioteko) verschenen onder redaksie van Leono Vienano. Tipografies niet netjes verzorgd. Uitg. N. Szapiro, Warszawa, Novolipki 8, Polen. Prijs: 0.45 zw. fr. Deze novellen, uit het hongaars vertaald door L. Rereips, geven in een eenvoudige en goede stijl twee levensbeelden, waarvan de personen met een handige pen in scherpe lijnen zonder fantasie getekend zijn.

ADVERTENTIES

Voor Wol, Sajet, Kousen en Sokken naar
W. BAATEN
Oude Gracht 276, bij de Weesbrug, Utrecht
Aanbreien van voeten en maatwerk in eigen machinale brei-inrichting.

ĴUS APERIS:
„BARELULOJ kaj FADENULOJ"
(„Bulletjes en Boonestaken").
Amuza moderna fabelo, legolibro. 100-paĝa kun vortareto, belege ilustrita, tradukis: Berno Fabo.
Nepra bezonaĵo por konversaciaj kaj komencaj kursoj. Prezo: f 1.20 antaŭmendantoj (dum Februaro) ĝuas 10% an rabaton.
Mendebla ĉe **Bern. Boon,** Poŝtfako 30, Scheveningen. Distrikta prezidanto, Hago F.L.E. Kursgvidantoj turnu sin tuj al la adreso ĉi supre.